

บทคัดย่อ

ชื่อภาคานิพนธ์ : ความเครียดในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม
ของตำรวจสายตรวจ สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 9
กองบัญชาการตำรวจนครบาล

ชื่อผู้เขียน : พันตำรวจโท สัญญา ประกอบผล

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

ปีการศึกษา : 2544

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความเครียดในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมของตำรวจสายตรวจ สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 9 กองบัญชาการตำรวจนครบาล ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาความเครียดในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และ 2) ปัจจัยมีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ตัวแปรตาม คือ ความเครียดในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือในการศึกษาคือแบบสอบถาม สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล นั้น ใช้วิธีการแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างกรอกข้อมูล กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ตำรวจสายตรวจ สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 9 ใช้วิธีการเลือกโดยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ จาก 10 สถานี ๆ ละ 30 คน รวม 300 คน

ผลการศึกษา มีดังต่อไปนี้

สภาพความเครียดในการปฏิบัติงานตำรวจสายตรวจโดยรวม มีความเครียดในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปกติ โดยสภาพจิตใจเครียดมากกว่าสภาพร่างกายเล็กน้อย เมื่อพิจารณาสภาพความเครียดของแต่ละบุคคล พบว่า มีเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ ร้อยละ 12.7 มีความเครียดในการปฏิบัติงานสูง สภาพความเครียดทางร่างกายที่พบมาก คือ ปัญหาการนอนไม่หลับ หรือ หลับ ๆ ตื่น ๆ มีอาการผิดปกติเกี่ยวข้องกับห้อง เช่น ห้องผูก ห้องเสีย ส่วนความเครียดทางจิตใจ ที่พบมากและอยู่ในภาวะความเครียดสูง คือ ความไม่สบายใจอยู่บ่อยครั้งของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ

ปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงาน ผลการทดสอบ พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงาน ได้แก่ อายุ สถานภาพ การมีบุตร จำนวนสมาชิกในครอบครัว รายได้ต่อเดือน งานพิเศษ การเปรียบเทียบรายได้กับรายจ่ายต่อเดือน การครอบครองที่พักอาศัย และสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับสภาพปัญหาความแออัด ยวดยานบนท้องถนน และปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ด้านการบังคับบัญชา ด้านศักดิ์ศรีในอาชีพตำรวจ ด้านบทบาท ด้านลักษณะนิสัยบุคคล

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บังคับบัญชาไม่ควรเคร่งครัดกฎเกณฑ์ในการปฏิบัติหน้าที่มากเกินไปจนทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความเครียดในการปฏิบัติงาน
2. ผู้บังคับบัญชาควรรับฟังความคิดเห็นและให้ความสนใจในการเสนอความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงาน
3. ในการศึกษาความมีความชอบ ขึ้นเงินเดือน ผู้บังคับบัญชาควรใช้หลักเกณฑ์ที่เป็นธรรมไม่ควรเห็นแก่พรรคพวก โดยใช้ผลการทำงานมาพิจารณาอย่างเที่ยงธรรม
4. ควรมีการประชาสัมพันธ์ผลการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจที่ดีเด่น เช่น ผลการจับกุมคนร้ายในคดีสำคัญให้ประชาชนได้ทราบ เพื่อสร้างภาพลักษณ์ในอาชีพตำรวจ
5. ผู้บังคับบัญชา ควรเชิดชูตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ดีเด่นให้เป็นประจักษ์ต่อเพื่อนร่วมงานและประชาชน เพื่อเป็นเกียรติประวัติให้เกิดความภาคภูมิใจในอาชีพตำรวจ
6. ควรปลูกฝังให้เจ้าหน้าที่ตำรวจโดยเฉพาะตำรวจสายตรวจ ซึ่งทำหน้าที่เป็นส่วนที่พบปะประชาชนในพื้นที่โดยตรงให้ปฏิบัติงานด้วยความเข้มแข็ง มีความซื่อสัตย์ สุจริตต่อหน้าที่
7. ควรมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงวิธีขั้นตอนในการปฏิบัติงาน อาทิเช่น เปลี่ยนหน้าที่การตรวจจากสายตรวจดูยามเป็นสายตรวจเดินเท้า จากสายตรวจจรจัดจักรยานยนต์เป็นสายตรวจจรจัดยนต์ เป็นต้น รวมทั้งมีการปรับปรุงการเข้าเวรการปฏิบัติหน้าที่ด้วย และผู้บังคับบัญชา ควรดูแลความรับผิดชอบของสายตรวจให้แต่ละคนมีความเหมาะสมไม่รับผิดชอบมากหรือน้อยไป